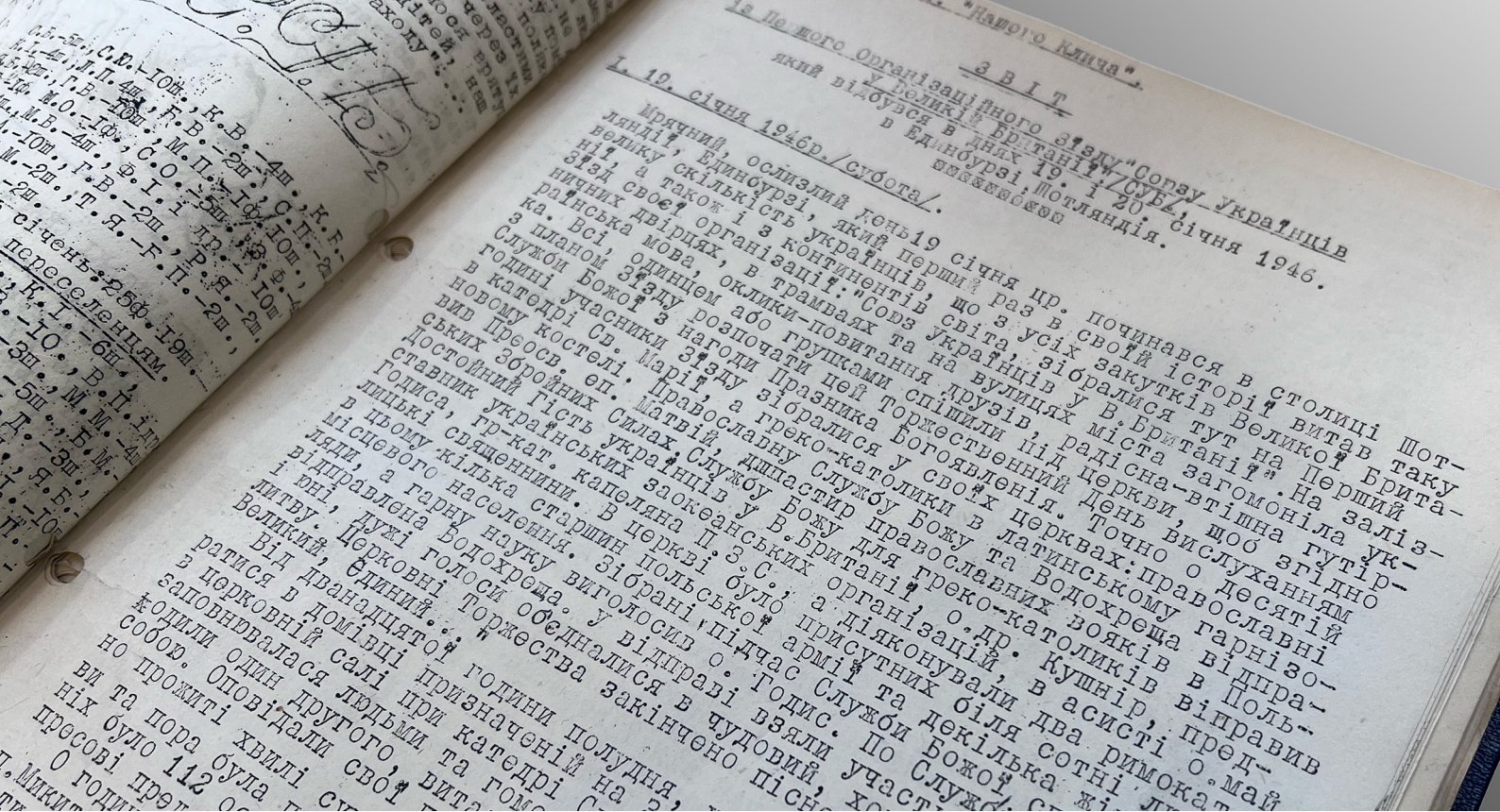

Перші Збори СУБ

"Звіт із Першого Організаційного Зізду Союзу Українців у Великій Британії (СУБ), який відбувся в днях 19 і 20 січня 1946 р. в Единбурзі, Шотляндія"

Вступ

Перед вами — оригінальний "Звіт із Першого Організаційного Зізду Союзу Українців у Великій Британії (СУБ)", що відбувся 19–20 січня 1946 року в Единбурзі. Це документ, створений у перші повоєнні місяці в умовах еміграції та служби українців у складі Польських Збройних Сил, коли постала нагальна потреба згуртуватися, самоорганізуватися і закласти основи українського громадського життя у Великій Британії.

Звіт був надрукований як додаток (саме так зазначено в заголовку першої сторінки) до бюлетеня «Наш Клич» (чч. 2 і 4 за 1946 рік). Текст підготовлено і тиражовано циклостилом (машинописним способом), тож він відображає первісну редакцію без можливості подальших правок. Саме тому ми подаємо його в первісному вигляді — зі збереженням тодішнього стилю та мовних особливостей автора, включно з нестандартними формами й помилками, які сьогодні можуть привертати увагу. Ми свідомо не "осучаснюємо" і не виправляємо мову: для нас це не тільки текст, а й історичне свідчення епохи, живий голос покоління, яке творило СУБ у 1940-х роках.

Для зручності читача в тексті введено редакційні підзаголовки, які відображають перебіг порядку денного Зізду; в оригінальному звіті 1946 року таких підзаголовків не було.

До публікації також додано світлини п'ятьох ключових учасників Першого Загального Зібрання СУБ — Микити Бури, Юрія Опаренка, о. д-ра Кушніра, Володимира Соловія та Сергія Нагнибіди — як передумову ширшого звернення до всіх Відділів СУБ із закликом переглянути власні фотоархіви та долучитися до формування повнішого візуального літопису історії нашої організації з нагоди її 80-річчя.

Публікуючи цей звіт до 80-річчя Союзу Українців у Великій Британії, ми прагнемо зберегти й передати без спотворень атмосферу часу, теми й тривоги післявоєнного світу, а також ті ідеали — єдності, праці, взаємної підтримки, культурно-освітнього служіння та зв'язку з українцями поза Великою Британією, — з яких починався шлях організації.

19 січня 1946р. /субота/

Мрячний, ослизлий день 19 січня цр. починався в столиці Шотляндії, Единбурзі, який перший раз в своїй історії вітав таку велику кількість українців, що з усіх закутків Великої Британії, а також і з континентів світу, зібралися тут на Перший Зїзд своєї організації: "Союз Українців у В.Британії".

На залізничних двірцях, в трамваях та на вулицях міста загомоніла українська мова, оклики-повитання друзів, радісна-вітшна гутірка. Всі, одинцем або групами спішили під церкви, щоб згідно з пляном Зїзду розпочати цей Торжественний День вислуханням Служби Божої з нагоди Празника Богоявлення. Точно о десятій годині учасники Зїзду зібралися у своїх церквах: православні в катедрі Св. Марії, а греко-католики в латинському гарнізоновому костелі. Православну Службу Божу та Водохреща відправив Преосв. еп. Матвій, душпастир православних вояків в Польських Збройних Силах. Службу Божу для греко-католиків відправив Достойний Гість українців у В.Британії, о. др. Кушнір, представник українських заокеанських організацій, в асисті о. май. Годиса, гр-кат. капеляна П.З.С., а діяконували два римокатолицькі священники. В церкві було присутніх біля сотні людей, в цьому-кілька старшин польської армії та декілька жінок місцевого населення. Зібрані підчас Служби Божої співали коляди, а гарну науку виголосив о. Годис. По Службі Божій

Перший голова СУБ, Микита Бура

була відправлена Водохреща. У відправі взяли участь всі зібрані і юні, дужі голоси об'єдналися в чудовий, хоральний спів-молитву. Церковні Торжества закінчено піснею-молитвою: "Боже, Великий, Єдиний...".

Від дванадцятої години полудня, учасники Зїзду почали [зби]ратися в домовці призначеній на Загальні Збори організації, в церковній салі при катедрі Св. Марії. Чимала саля скоро заповнювалася людьми та гомоном втішної гутірки. Друзі віднаходили один другого, віталися одноосібно, знайомилися між собою. Оповідали свої пригоди один другого, виталися односелчане, знайомилися між собою. Оповідали свої пригоди один другому, згадували спільно прожиті хвили сумні чи веселі. Довго ще гомоніли розмови та пора була починати Збори. Всі засіли на місця. Присутніх було 112 осіб, всі члени СУБ, а гостей: о. др. Кушнір та пресові представники ПАТ-а /Польської Телеграфічної Агенції/.

Початок Зборів

О годині першій, мін. 30, голова Тимчасової Управи СУБ, п. Микита Бура, візвав присутніх одномінутою мовчанкою вшанувати пам'ять борців, що на всіх фронтах останньої війни віддали життя в борні за Самостійну Українську Державу", а опісля відкрив Перші Загальні Збори СУБ. Відкриваючи Збори, п. Бура від імені СУБ привітав о.дра. Кушніра, промовив коротко до членів організації, підкреслюючи вагу Першого Організаційного Зїзду СУБ та участі в ньому представника заокеанських, українських організацій в особі о.дра. Кушніра. Вкінці піддав думку, щоб почесним головою Зборів вибрати о.дра. Кушніра. Присутні живими оплесками одобрили його пропозицію.

Привіти

Зчерги о.др. Кушнір подякував за вибір та в своїй промові передав привіт членам СУБ в першу чергу від українців Канади та всего зорганізованого громадянства північної та південної Америки. О.др. Кушнір сказав у своїй промові: "Говорю до Вас як виразник думок зорганізованого, українського громадянства Канади і Америки. Ми в Канаді передбачували всі можливості, могли стрінути Вас по цій війні і ми від давно підготовлялися нести

Почесний голова Зборів, о. д-р Василь Кушнір в 1946 р.

Вам поміч..." ... "Будьте сильні" - закликав Достойний Гість - "майте віру в серцях Ваших! Ми є найкраще озброєними борцями, бо нашими озброєними борцями, бо нашим озброєнням є любов до нашої Батьківщини - до України..." "Вашим найважливішим теперішнім завданням є зберегти Ваше життя а в цьому допоможе Вам все українське громадянство вільного світа". Наприкінці своєї промови, о.др. Кушнір покликів Президію Зборів у такому складі: заступник голови Зборів - п. Володимир Соловій, члени: п. майор лет. / сотн.б.армії УНР/ Сергій Нагнибіда й мгр. Юрій Ключевський та пп. Грицько Драбат й Петро Пігічин. Президія заняла свої місця й приступлено до дальших точок денного порядку.

Голос забрав п. В. Соловій та представив коротку історію СУБ, складаючи при цьому подяку ініціаторам організації за їх старання та працю. Подякував о.др. Кушнірові, [який] посвятив стільки дорогоцінного для нього часу, щоб своєю присутністю у величезній Зїзді СУБ. Подякував також всім членам за численну участь у Зїзді СУБ.

Зчерги виступили представники українців у П.З.С. на терені Британії й в Європі привітами для СУБ. Від українців у П.З.С. на терені В. Британії промовляв Грицько Драбат. В коротких, змістовних словах висказав радість всіх об'єднаних в СУБ українців в польській армії ізза надбань організації. Старший стрілець Іван Булка передав привіт організації від українців у І.Див.А. з Німеччини, а від українців в ІІ Корпусі П.А. в Італії, промовляв

старший десятник Борис Мельничук.

Голова Президії Зборів, о. др. Кушнір забрав голос та відчитав привіти від українських установ і організацій у В. Британії та від симпатиків орг. СУБ: від Проводу Ц.У.Д.Б. в Лондоні, підписаний сот. лет. Богданом Панчуком, від СУКВ., від сотника кан. армії Святослава Фроляка. На привіти відповів голова Тимчасового Проводу, п. М. Бура, а опісля відчитав привіти організації від редакції часопису "Перелом" з Аргентини, редакції "Нового Шляху" з Канади й редакції часопису "Вісти" з Бельгії, як рівнож від о. М. Горошка, який є в дорозі до Канади [і] не міг на Зїзд приїхати, від першого плугатора на організаційному відтинку життя українців у В. Британії, Степана Яворського, від сот. лет. Ю. Опаренка, який з приводу хвороби не міг явитися на Зїзді та від Юрка Луцького, сержанта військ Великої Британії. Всі привіти присутні приймаючи гучними оплесками.

Звіт діяльності

В слідуєчій точці денного порядку Зборів голова Тимчасового Проводу, п. М. Бура, здав звіт із діяльності Тимчасового Проводу СУБ за час від 7 вересня 1945р. по день 18 січня 1946р. В цьому часі Провід відбув 9 засідань, на яких обговорено 68 справ. Між іншим розглянено такі справи: справа отримання дозволу від польських військових властей належати українцям-воякам польської армії до СУБ, справа видавання бюлетеня "Наш Клич", контакт та співпраця з братніми організаціями за Океаном та в Європі, підготовка та організація Зїзду, зїзд-нарада в Манчестері та справа відкриття читальні в Шотляндії.

Дальше він ствердив, що заклик Проводу СУБ до українців у В. Британії вступати в члени організації та реєструвати всіх знайомих українців в рядах польської армії, стрінувся з великим зрозумінням і кількістю членів організації швидко зростала. По день 16 січня ц. р. СУБ начислявав 670 зареєстрованих у себе українців, вояків П.З.С., з якого то числа 409 внесло заяви та є дійсними членами СУБ. Після територіальної приналежності поділ членів є такий: у В. Британії є 294, в Італії 95 і 25 на терені окупованої Німеччини. Поділ членів після їхньої освіти виглядає так: 7 членів мають вищу освіту, 40 середню, а 359 нищу освіту. Фахи членів СУБ є дуже різноманітні.

Володимир Соловій, який відкрив перше засідання Ініціативного Комітету "Союзу Українських Вояків у Польських збройних силах", 28 серпня 1945 р. - сьогоднішній СУБ

Найбільше є рільників - 218, далі йдуть шофери - 32, звичайних робітників є 29, шевців 20, столярів 17, слюсарів 10, студентів 7, бухгалтерів 6, кравців 4, учителів 4, електриків 2, купців 2, 1 адвокат, 1 журналіст, та 1 агроном.

Канцелярійна праця СУБ була ведена доривочно, цебто не було сталого працівника, але працювали ті в кого була добра воля та можливість. Тому Проводові було не під силу відповісти на всі листи членів організації. За час існування СУБ було полагоджено 365 справ, головню листів від членів. В канцелярії СУБ найбільше вложили праці члени: Юрко Єнкала, Володимир Совінський та Федір Турко, за що голова Тимчасового Проводу щиро їм подякував.

Грошево-господарський звіт голови Тимч. Проводу був такий: В касі СУБ по стороні приходів було 177 фунтів, 1 шилінг та 8п. На цю суму зложилися: членські вкладки 94ф., 4ш., 6п.; субвенції 5ф.; жертви на пом. Переселенцям 27ф., 2ш., 6 п.; пресовий фонд 50ф., 14ш., 8п. По стороні видатків було 88 фунтів і 4 шилінги.

На цю суму зложилися такі видатки: канцелярія — 23ф. 8ш., доїзд 9ф., пошта 6ф., видавництво "Нашого Клича" — 24ф. 13ш. 6п., Доп.Ком. в Манчестер 24ф. 18ш. 6п. Дня 18.1.1946. було в касі готівки 88 фунтів, 17 шилінгів і 8 пенів.

В доповненні звіту замічено, що приріст членів по місяцям представлявся так: у вересні було 143 члени, в жовтні зголосилося 35 членів, в листопаді 84, в грудні 107, а по день 18 січня 40.

Дискусія над звітам

Над звітом з діяльності отворено дискусію. Голос забрав чл. Михайло Шандровський та запитав Тимч. Провід, чому він не співпрацював з укр. духовенством, цебто чому була мала опіка головню над українцями в П.З.С., греко-католицького віроісповідання, а також чому повстання СУБ було слабо розрекламоване в пресі та полевыми душпастирями підчас церковних богослужень? Голова Тимч. Проводу, п. М. Бура погодився з думкою М. Шандровського про слабу душпастирську опіку над гр-католиками та заявив, що СУБ треба при всякій нагоді реклямувати, а рівночасно вияснити, що рекляма в українській європейській та заокеанській пресі, як також в місцевій польській пресі була достаточо переведена.

Стрілець Василь Наконечний запитав, чому командування його відділу/Поліш Форсис II/12./ не було повідомлене вищими польськими військовими властями про Зїзд СУБ і тільки 4 на 50 українців з його відділу мали змогу приїхати? П. Бура відповів вияснюючи, що Головно Командування П.З.С. дало свій дозвіл на Зїзд і підлеглі частини були давно повідомлені про це, а командир II/12. міг або на час приказу не одержати, або власновільно його знехтувати. В цю справу він приобіцяв вглянути.

Стр. Михайло Фулавка сказав, що від свого командира він дістав тільки однодневу відпустку, тож не могтимо остатися на другий день Зїзду. Таких випадків було більше і п. М. Бура заявив, що цю справу полагодить в польських військових властей в Единбурзі.

До дискусії більше ніхто не голосився і голос забрав п. Володимир Соловій. Він подякував уступаючому Проводові за працю при організуванні СУБ.

Голова Тимчасового Проводу, п. Микита Бура відповів на слова передбесідника. На руки о. дра. Кушніра зложив подяку для Центр. Допомогового Бюра й Союзу Українських Канадійських Вояків у Лондоні та їхнім керівникам: пп. Б. Панчукові й С. Фролякові за матеріальну і моральну поміч для СУБ у важких хвилях його організації. Далі звернувся з проханням до о. дра. Кушніра о його заступництво СУБ перед українським громадянством за Океаном та

його поміч молодій організації.

Слово забрав о. др. Кушнір. Він обіцяв переказати все, про що його просять, українському зорганізованому громадянству Канади та Америки. В імені організації, які він репрезентує, о.др. Кушнір, приобіцяв всяку допомогу для СУБ. Опісля подав свої замітки щодо поведеної дискусії та висказав своє задоволення з її перебігу, вказуючи на велику солідарність членів СУБ з його дотеперішним Проводом. В своїй дальшій промові, Достойний Промовець, згадав про евентуальну еміграцію до Канади. Візав членів СУБ, щоб вони, якщо мають які родини за Океаном, заздалогідь з ними порозумілися, маючи на увазі велику поміч, яку можуть від них одержати в часі еміграції. Візав всіх до праці, та зрозуміння ваги зорганізованого життя, подаючи як взірць сьогоднішню Канаду, де панує тепер добробут і щасливе життя, а все там люди досягнули своєю важкою та щирою працею і вмілою організацією. Закликав членів держатися своєї організації та єдності.

По промові о. дра. Кушніра, яку зібрані прийняли ентузіастичними оплесками, п. В. Соловій зарядив півгодинну перерву.

Статут СУБ

По перерві п. Микита Бура виступив з короткою, річевою промовою. Він з'ясував сучасне міжнародне положення та представив завдання, які чекають українців на чужині. "Нашим завданням є" — говорив бесідник — "своєю працею та ділом доказати любов до України". Закликав, щоб ширити освіту між собою, розбуджувати національну свідомість серед найширших мас українського громадянства на чужині, а своєю чесною працею та взірцевою поведінкою заслужити на гідне ім'я українця. Вкінці перестеріг членів перед всякими неприхильними нам людьми та ворогами українського народу, які будуть старатися всіх розбити, щоб потім тим легше винищити. Головно закликав берегтися провокації, бо вона є дуже часто успішною зброєю в руках ворогів. По цій вступній промові він прочитав проєкт статуту СУБ.

По відчитанні проєкту статуту організації, п. В. Соловій [звернувся] до членів подати евентуальні поправки до статуту.

Член Михайло Шандровський вніс поправку до 2-гої точки статуту, а саме,

щоб місцем осідку організації встановити Единбург замість Лондону, з огляду на більшість українців у Шотляндії, але п. Бура пояснив, чому найкращим місцем осідку є Лондон та додав при цьому, що на терені Шотляндії будуть створені відділи організації. М. Шандровський з тим погодився й свою поправку відкликав.

Член Юрко Єнкала вніс таку поправку до точки 4-тої, підточка г/: Запевнення духовної опіки для членів.

Член Юрко Ключевський вніс поправку до першої точки статуту, а саме, з огляду на кращу милозвучність вимови скороченої назви "Союз Українців у Великій Британії" — СУВБ, опустити букву "В" між "У" і "Б", та залишити саме "СУБ".

Заст. голови Зборів, В. Соловій, запропонував піднести висоту членської вкладки з одного шилінга, на один шилінг і шість пенів. Збори одноголосно цю [п] ропозицію ухвалили.

Більше поправок статуту не вплинуло і Збори прийняли одноголосно попередньо відчитаний і справлений статут.

Почесні члени

Зчерги голос забрав сот. Юрко Сальський та предложив внесок, щоб о. дра. Кушніра прийняти в почесні члени організації СУБ. Збори прийняли внесок ентузіастичними оплесками. О.др. Кушнір прийняв членство та сердечно подякував Зборам, заявляючи при цьому, що організації СУБ буде все і всюди

Сергій Нагнибіда, член першої управи СУБ

помагати.

Член Юрко Єнкала запропонував прийняти в почесні члени пп. сот. лет. Богдана Панчука та сот. Святослава Фроляка. Збори привітали цю пропозицію оплесками і пропозицію одноголосно прийняли.

Вибір нового Проводу СУБ

В дальшій точці денного порядку, п. В. Соловій відчитав листу наміченого нового Проводу в такому складі: голова: Микита Бура, секретар: сотн. лет. Юрій Опаренко, скарбник: Юрко Ключевський, члени: мйр. лет. Сергій Нагнибіда і сот. лет. Юрко Сальський, заступники: Борис Мельничук і Петро Пігічин. Збори прослухавши листу, на неї погодилися та одноголосно вибрали даний Провід.

Дальше сотн. лет. Ю. Сальський предложив внесок головою контрольної комісії вибрати о. Годиса, а на секретаря п. Івана Потапчука. П. Бура піддав думку, щоби членом контр. комісії вибрати п. Юрка Єнкалу. Збори на ці пропозиції згодилися і одноголосно вибрали намічену контрольну комісію.

Чл. Петро Пігічин запропонував такий склад мирового суду: гол. пор. Петро Шавель, секретар — Володимир Совінський, а член Грицько Драбат. Збори одобрили пропозицію П. Пігічина та одноголосно вибрали намічений склад мирового суду.

Від імені нововибраного Проводу промовив голова, Микита Бура, [який] подякував Зборам за вибір та заявив, що

Юрій Опаренко, перший секретар СУБ

новий Провід СУБ, як і попередній, не буде щадити труда та доложить всіх старань, щоби організації СУБ принести якнайбільшу користь.

Цією промовою, яку зібрані прийняли голосними оплесками, п. голова закінчив перший день Зборів.

Присутні вислухали ще інструкції п. Ю. Ключевського щодо місця і часу другого дня Зборів, та повставши з місць проспівали національний гімн.

Поки члени покинули салю Зборів, відспівали ще декілька народніх пісень, а опісля вдалися до домівки "Дому Жовніра", де мало відбутися святочне прийняття-бесіда.

Вечір в "Домі Жовніра"

О шостій годині дня 19 січня 1946р. дві чималі кімнати в домівці вояків /"Дім Жовніра"/ заповнилися вщерть українцями, учасниками Зїзду. Хоча зібралося нараз більше як сотня людей, влаштування та заняття місць відбулося незвичайно спокійно та у взірцевому порядку. Між вояками, членами СУБ, засіли гості: о. др. Кушнір, Преосв. еп. Матвій, господар домівки, лорд [не зазначено], представник польський військових властей, полковник [не зазначено] та пресовий представник ПТАгенції. На столи подали поживу і о. Годис проказав "Отче Наш", а опісля присутні відспівали коляду "Бог Предвічний".

Обслуга "Дому Жовніра" подала вечерю. Була це справня по домашньому приготована пожива: оселедець, борщ, пироги і т.др., що неодному нагадала свят-вечірню спільну вечерю в родинному гурті.

По спожитті вечері, до зібраних промовив Преосв. еп. Матвій. Навязуючи до слів Св. Письма, він висказав загальну радість з дня Зїзду, так важної події в житті українців у В.Британії, та закликав з вірою і чесно продовжувати розпочате діло.

Зчерги промовляв коротко запрошений господар вояцької домівки, та о. май. Годис, бажаючи зібраним успіху в їхньому житті та в праці на організаційній ниві, а опісля вніс тоаст на честь господаря домівки.

Обом промовцям відповів в імені зібраних п. Володимир Соловій.

Опісля забрав слово о. др. Кушнір. У своїй прекрасній промові він взивав зібраних

членів СУБ до праці вказуючи на те, що вони в більшості молодь і на них нарід покладає великі надії. "Вашим завданням" - говорив бесідник - "є будувати новий світ, світ добра і справедливості своєю працею. Молодь зорганізовану в СУБ він порівняв до коралів, які на дні моря довгі-довгі роки будують чудові острови і так свідомо українська молодь своєю невсипущою працею та ідейністю творитимуть краще життя та принесуть хосен цілому українському народові. Промову о. др. Кушніра зібрані привитали голосними оплесками.

Зчерги промовляв мйр.лет. Сергій Нагнибіда. В коротких та змістових словах він зясував присутнім долю еміграції та подав свої вказівки, як вести себе в життю, подаючи деякі приклади з власного переживання, будучи на еміграції більше як двадцять п'ять літ.

Вкінці голова СУБ, п. М. Бура подякував Преосв. еп. Матвієві та о. мйр. Годисові за їхні старання при влаштуванні так прекрасно вдалої вечері, як рівнож подякував господарям за їхню ввічливість та добру волю у влаштуванні прийняття вечерею членів СУБ.

Кінцеве слово сказав командант єдинбургського гарнізону, складаючи подяку господареві та побажання успіху в цьому році всім зібраним. Молитвою "Богородице Діво" закінчено вечір.

Присутні відспівали ще декілька коляд та народних пісень, а потім спокійно та у взірцевому порядку розійшлися.

Перший день Зїзду СУБ був закінчений.

Другий день Зїзду — 20, січня 1946р. /неділя/

О другій годині, дня 20.січня 1946р., учасники Зїзду СУБ зібралися в церковній домівці при вул. Савт Клерк на дальші наради. Присутніх було 122 членів, о 12 більше чим попереднього дня, тому що деякі члени з приводу комунікації не могли приїхати на перший день Зїзду.

О.др. Кушнір відкрив продовження нарад та передав голос голові СУБ п. М. Бурі.

Голова СУБ у своїй вичерпуючій промові зясував цілі та завдання організації, обговорюючи кожную точку статуту СУБ зокрема. "В першу чергу" - говорив промовець - "нам треба віднайти та зареєструвати всіх українців на терені діяльності СУБ". Тому він звернувся до

присутніх із закликом допомогти в цьому ділі. Дальше закликав допомагати один другому у всьому, нести поміч всім своїм братам, зарівно моральну як матеріальну, любити друг друга та бути готовим на всякі жертви, яких вимагало би спільна справа всіх обєднаних побратимством українців. Взивав гідно репрезентувати український нарід перед чужинцями. "Пізнаймо добре себе" - сказав голова - "наше минуле, наші культурні надбання та навчімо про нас других". Закликав придержуватися наших звичаїв, шанувати наші релігійні та національні свята, плекати рідну мову та ширити освіту й національну свідомість серед своїх братів. В дальших своїх словах, він обговорив справу навязання контакту з групами українців на терені діяльності СУБ та підкреслив велике значення присутності представника зорганізованого, заокеанського, українського громадянства - о.дра. Кушніра, тому, що через нього вже наладнано живий контакт з українцями За Океаном.

По своїй промові, яку зібрані прийняли з оплесками, голова СУБ визвав присутніх до дискусії та складання внесків.

Різні справи

Голос забрав пор. Петро Шавель, складаючи привіт організації СУБ від українців у П.З.С. в Італії та від їх імені подяку за дотогчасну опіку над ними. Говорив про konieczність читальні для українців в Шотляндії та запропонував перевести збірку добровільних жертв на ціль.

Член М. Шандровський попросив відчитати склад нового Проводу СУБ, щоб неprisутні на виборах члени могли з ним зазнайомитися. Голова СУБ відчитав листу Проводу СУБ, яку присутні прийняли ентузіастичними оплесками.

З черги член Іван Потапчук виголосив доклад про можливості еміграції, в якому підкреслив вагу придбання фахів для емігрантів, а також запропонував, щоби з рамени СУБ увійти в контакт з українськими родинами за Океаном, що могло би бути корисно при евентуальній еміграції.

Член Юрко Олесницький зголосив кілька внесків: щоб Провід СУБ подбав про членські виказки та відзнаки, щоб члени, які до тепер цього не зробили, вияснили справу своєї національної приналежності у польських

військових властей та справу помочі українцям, воєнним інвалідам в П.З.С.

Член Юрко Єнкала вияснив справу інвалідів, вказуючи на те, що поки вони є в П.З.С., такої помочі не потребують, користаючи цілковито з вояцьких прав та удержання. Дальше він порушив також справу еміграції, згадуючи про те, що деякі провінції Канади вже тепер стараються за імігрантів та висилають заяви-зголошення на імігрантів до Канади. З таких заяв, чл. Ю. Єнкала, дораджував скористати та просив Провід в цю справу вглянути й досягнути якнайможливішої інформації в цій справі.

Потім мйр. лет. С. Нагнибіда, нав'язуючи до слів попередних бесідників, сказав, що до справи еміграції не можна серйозно підходити поки правне положення польських громадян, а зокрема членів П.З.С. не буде дефінітивно вияснене, однак, заявив бесідник, приготовчі заходи треба робити. Дальше він сказав, що кожна гуртова еміграція може принести більше користі для кожного зосібна, тому слід стояти твердо при організації.

Член Юрко Олесницький звернувся до Проводу із проханням нав'язати тісний контакт з українцями в Палестині, які гуртуються кругом плк. Базилевського, при цьому він розказав про тамошнє українське життя.

Член М. Шандровський повернув знова до справи евентуальної еміграції. Він сказав: "в наших умовинах найкраща булаби гуртова еміграція, а кооперація всіх наших сил, принеслаби багато більші користі для кожного чим еміграція індивідуальна". Дальше він звернувся до Проводу СУБ, щоб організація вже від тепер робила старання, які в майбутньому вможливилиби гуртову еміграцію. Вкінці він візвав членів СУБ до ощадності, піддаючи думку створити рід певної щадничої каси, з якої ощадності, на випадок гуртової еміграції, моглиби бути відповідно вжиті для влаштування життя цілого загалу.

З думками чл. М. Шандровського погодився чл. Іван Потапчук, який на прикладі із життя гуртової еміграції групи чехів, які виїхали до Канади, доказав [про] доцільність і хосенз гуртової еміграції.

Зчерги виступив із коротким докладом редактор бюлетеня "Наш Клич", Петро Пігічин. У короткому вступі він представив підсумки дотеперішньої праці організації та закликав до дальшої, ще більш інтенсивної

праці всіх членів для добра організації. Опісля він обговорив справу видавництва бюлетеня. Вказав на доцільність праці яку "Наш Клич" виконує та на його конечність серед українців у В. Британії. Дальше відчитав кілька листів-привітів від читачів бюлетеня й подякував всім, що допомагали йому у видаванні "Нашого Клича", передовсім дописувачам та пп. Єнкалі, В. Совінському й Ф. Туркові за технічну поміч. Свою промову він закінчив запевненням, що доложить усіх зусиль, щоби "Наш Клич" розвивався щораз краще, рівночасно звертаючись до його читачів з проханням, щоб як дотепер, допомагали матеріяльно в розбудові "Нашого Клича".

Опісля сказав коротку промову чл. Іван Булка. Він візвав членів СУБ памятати за українських переселенців в Європі та по своїм силам їм допомагали матеріяльно та морально. Промовець сказав: "Вони потребують нашої помочі, а ми являємося одними із тих, що можуть своїм братам хочби скромну поміч подати".

Дальше забрав голос о. др. Кушнір. Реасумуючи перебіг дискусії, він висловив своє задоволення з її перебігу як також ізза заінтересовань членів СУБ. Ще раз підкреслив, що громадянство Канади та Америки слідкувало за ходом подій останніх років і числилося з можливістю української еміграції За Океан. Тому заздальгідь пороблено деякі старання, щоби таку еміграцію вможливити. На його думку гуртова еміграція є найкраща, бо держить громаду разом та в зорганізованому стані й така еміграція не піддається скоро денаціоналізації та дає краще забезпечення одиниці. Дальше сказав, що фах є дуже важною проблемою в житті емігранта, і візвав членів СУБ, щоб вони як могли старалися навчитись якого ремесла та щоб будучи у війську користали з всяких курсів, які тільки є для них доступні. Говорив також про українських переселенців в Європі, вказуючи на це, що їхнє положення є дуже незавидне та що вони в першу чергу потребують помочі. Погодився з внеском передбесідника Ю. Олесницького про конечність членських виказок членам СУБ, які все і всюди будуть свідоцтвом участі в організаційно-громадському життю даного члена. Вкінці, у своїх пращальних словах, о. др. Кушнір заявив, що два дні перебуті разом з українцями з В. Британії, на завсіди остануть в його пам'яті, як одні з найкращих днів, які він колинебудь переживав.

По промові о. дра. Кушніра, п. Грицько Драбат виголосив доклад про боротьбу українського народу за свою самостійність. В прекрасних словах прелегент змалював картини жертв і змагань, які переносив і до сьогодні переносить український нарід, закінчуючи свій доклад закликом: "Своєю чесною працею тут, як чесною була і є боротьба там, допоможемо, щоб перемогли ці ідеали, за які мільйони віддавали та віддають своє життя!"

Резолюції

Програма нарад Зборів була вичерпана і голова СУБ, М. Бура відчитав резолюції, які виникнули підчас нарад. Резолюції членів СУБ були такі:

1. Висловлюючи глибоку та сердечну подяку українським Заокеанським Організаціям, Українському Центральному Допомоговому Бюрові та Союзові Українських Канадійських Вояків на руки о. дра. Кушніра за дотогочасну опіку, просимо на майбутнє опікуватися нашою молодією організацією, особливо допомагати нам в нашій культурно-освітній праці та уділяти нам всякої можливої помочі на випадок евентуальної еміграції.
2. Розуміючи доцільність наших завдань, було гідно репрезентувати український нарід перед чужими. Для нашого власного добра переведемо якнайширшу ощадність.

3. До Проводу організації СУБ звертаємося з такими проханнями:
 - а/. Навязати контакт і співпрацю з українськими організаціями в світі.
 - б/. Обняти організаційною працею терен Палестини і польські переселенецькі табори в Африці, Індії та Полудневій Америці, де перебувають також українці.
 - в/. В якнайкоротшому часі відкрити читальню СУБ на терені Шотландії та придбати там культурно-освітнього працівника.
 - г/. Як тільки це буде можливо й актуально, подбати за вияснення правного положення українців, вояків П.З.С., памятаючи на освідчення б. британського прем'єра В. Чорчіля.
 - г/. В якнайкоротшому часі видати членам членські виказки та відзнаки.

Закриття

По відчитанні розолуцій, голова п. М. Бура закрив Збори.

На заклик чл. В. Кордяка переведено збірку добровільних жертв на поміч українським переселенцям і зібрано квоту 12ф.11ш.

По переведенні збірки присутні відспівали національний гімн.

Була година пята з половиною. Перший Організаційний Зїзд СУБ був закінчений.

Пресовий звіт ред. "Нашого Клича"
Написав П. Пігічин